

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΜΑΪΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Fit magna caedes. Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur; dux Arvernorum vivus in fuga comprehenditur; signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; magnus numerus hostium capitur atque interficitur; reliqui ex fuga in civitates discedunt. Postero die ad Caesarem legati mittuntur. Caesar iubet arma tradi ac principes produci.

.....

Magnus timor exercitum occupavit ex vocibus Gallorum ac mercatorum, qui Germanos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtute esse praedicabant. Alius alia de causa discedere cupiebat. Nonnulli pudore adducti remanebant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenere poterant; abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

magna caedes : γενική πληθυντικού αριθμού
signa militaria : αιτιατική ενικού αριθμού
postero die : αφαιρετική πληθυντικού αριθμού
incredibili virtute : ονομαστική ενικού αριθμού

Μονάδες 8

- β. Να γράψετε τη γενική πληθυντικού αριθμού των παρακάτω τύπων: **princeps, fuga, numerus, timor, vultum.**

Μονάδες 2,5

- γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

qui : αιτιατική πληθυντικού αριθμού του αρσενικού και ουδέτερου γένους.

hi : αιτιατική ενικού αριθμού του θηλυκού και ουδέτερου γένους.

Μονάδες 2

- 2α. **referuntur**: να γράψετε τα τρία πρόσωπα του ενικού αριθμού στην οριστική του ενεστώτα της ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 1,5

- β. **capitur**: να γράψετε το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ρήματος στην οριστική όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 3

- γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

iubet : β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής.

tradi : απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

produci : γ' ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα μέσης φωνής.

esse : α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού.

remanebant : β' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου.

poterant : το ίδιο πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα και του υπερσυντελικού.

miserabantur : ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους της μετοχής του ενεστώτα.

Μονάδες 8

3α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση και να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να φαίνεται η συντακτική λειτουργία της κάθε λέξης.

princeps	:	είναι	στο
numerus	:	είναι	στο
arma	:	είναι	στο
lacrimas	:	είναι	στο
suis	:	είναι	στο

Μονάδες 10

β. **Postero die ad Caesarem legati mittuntur.**

Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους όρους της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 2,5

4α. **Dux Arvernorum vivus in fuga a Romanis comprehenditur:**

Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 8

β. **Magnus timor exercitum occupavit.**

Να μετατρέψετε την παραπάνω πρόταση σε απαρεμφατική με εξάρτηση από τη φράση: **Caesar dicit...**

Μονάδες 4,5

5α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς των παρακάτω προτάσεων. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στον κάθε αριθμό.

1. Ο Λίβιος Ανδρόνικος μεταφράζει στα Λατινικά την “Οδύσσεια” του Ομήρου.
2. Η κλασική εποχή της λατινικής λογοτεχνίας εκτείνεται έως τα μέσα του 3ου αιώνα μ.Χ.
3. Βασικό χαρακτηριστικό της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι η στενή συνάφειά της με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία.
4. Το πρώτο λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει στη Ρώμη είναι το έπος.

5. Οι “κατιλινικοί” λόγοι είναι έργο του Βάρωνα.
6. Η “Αινειάδα” του Βεργιλίου αναγνωρίζεται ως το εθνικό έπος των Ρωμαίων.

Μονάδες 6

- β. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα λογοτεχνικά είδη της **Στήλης Α** και δίπλα στο καθένα το δημιουργό από τη **Στήλη Β**. (Δύο στοιχεία της **Στήλης Β** περισσεύουν.)

Στήλη Α	Στήλη Β
Ιστορική βιογραφία	Βιτρούβιος
Απομνημονεύματα	Προπέρτιος
Λυρική ποίηση	Κορνήλιος Νέπως
Ελεγειακή ποίηση	Λουκρήτιος
	Οράτιος
	Ιούλιος Καίσαρ

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : μετά τη 10:30 πρωινή.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A.

Γίνεται μεγάλη σφαγή. Ο Σεδούλιος, ο στρατηγός και ηγεμόνας των Λεμοβίκων σκοτώνεται. Ο αρχηγός των Αρβέρνων συλλαμβάνεται ζωντανός κατά τη φυγή. Εβδομήντα τέσσερις στρατιωτικές σημαίες παραδίδονται στον Καίσαρα. Μεγάλος αριθμός εχθρών συλλαμβάνεται και σκοτώνεται. Οι υπόλοιποι μετά τη φυγή σκορπίζονται στις πολιτείες. Την επόμενη μέρα απεσταλμένοι στέλνονται στον Καίσαρα. Ο Καίσαρας διατάζει να παραδοθούν τα όπλα και οι ηγεμόνες να οδηγηθούν μπροστά (του).

.....

Μεγάλος φόβος έπιασε το στρατό από τις διαδόσεις των Γαλατών και των εμπόρων, οι οποίοι διακήρυσσαν ότι οι Γερμανοί είχαν πελώριου μεγέθους σώματα και απίστευτη ανδρεία. Ο καθένας επιθυμούσε να αποχωρήσει προβάλλοντας και μια δικαιολογία. Μερικοί παρασυρμένοι από ντροπή παρέμεναν. Αυτοί δε μπορούσαν ούτε να προσποιηθούν ούτε να κρατήσουν τα δάκρυά τους. Κρυμμένοι στις σκηνές είτε παραπονιόντουσαν για την τύχη τους είτε θρηνούσαν για τον κοινό κίνδυνο μαζί με τους φίλους τους.

B.1.α.

magna caedes:	→	magnarum caedium
signa militaria:	→	signum militare
postero die:	→	posteris diebus
incredibilli virtute:	→	incredibilis virtus

B.1.β.

princeps:	→	principum
fuga:	→	fugarum
numerus:	→	numerorum
timor:	→	timorum
vultum:	→	vultuum

B.1.γ.

qui:	quos - quae
hi:	hanc - hoc

B.2.α.

referuntur:	refero
	refers
	refert

B.2.β.

capitur:	capiunt
	capiebant
	capient
	ceperunt/cepere
	ceperant
	ceperint

B.2.γ

iubet:	iubebatis
tradi:	tradere

produci:	producetur
esse:	fueramus
remanebant:	remansisti
poterant:	possunt – potuerant
miserabantur:	miserans

B.3.α.

princeps:	είναι παράθεση	στο Sedulius
numerus:	είναι υποκείμενο	στο ρήμα capitur
arma:	είναι υποκείμενο	στο απαρέμφατο tradi
lacrimas:	είναι αντικείμενο	στο απαρέμφατο tenere
suis:	είναι επιθετικός προσδιορισμός	στο familiaribus

B.3.β.

Postero die ad Caesarem legati mittuntur.

Postero: επιθετικός προσδιορισμός στο die

die: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα mittuntur

ad Caesarem: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατεύθυνσης σε πρόσωπο ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο ρήμα mittuntur.

legati: υποκείμενο στο ρήμα mittuntur.

mittuntur: ρήμα.

B.4.α.

Dux Arvernorum vivus in fuga a Romanis comprehenditur:

Romani ducem Arvernorum vivum in fuga comprehendunt

B.4.β.

Magnus timor exercitum occupavit

Caesar dicit magnum timorem exercitum occupavisse.

B.5.α.

1→ Σωστό

2→ Λάθος

3→ Σωστό

4→ Λάθος

5→ Λάθος

6→ Σωστό

B.5.β.

Ιστορική βιογραφία → Κορνήλιος Νέπως

Απομνημονεύματα → Ιούλιος Καίσαρ

Λυρική ποίηση → Οράτιος

Ελεγειακή ποίηση → Προπέρτιος

Επιμέλεια απαντήσεων των θεμάτων:
Ορφανού Μαρία, Καββάλου Μαρία